

Szóban nehezebb

Könnyen gondolhatnánk, hogy szóbe-
li vizsgánk sikeressége kevésbé fon-
tos, mint az írásbelié, hiszen az itt
megszerezhető pontszám az összes
pontnak csak az egyharmadát adja.
Ennek ellenére a szóbeli legtöbbünk
számára alaposabb felkészülést ígé-
nyel, és jóval ijesztőbb esemény, mint
írásban számot adni.

A középszinttel ellentétben az emelt
szintű szóbeli vizsgán ráadásul nem a
megszokott iskolai környezetben és
nem (csak) a már jól ismert, korábbi
tanáraink, hanem egy háromtagú,
teljesen idegen tanárokból álló vizs-
gabizottság előtt kell számot adnunk
tudásunkról. Sokak szemében már ez
a pusztta tény, a korábbi kapcsolat,
egyfajta meghittség, bizalom hiánya
félelmetesebbé teszi az emelt szintű
matúrát. Ebből adódóan mindenki-
ben felmerül a kérdés, hogyan viszony-
ulnak a külső vizgabizottság tagjai
a vizsgázókhoz.

Kedvel vagy mégsem?

A szakemberek válasza megnyugta-
tó: a tapasztalatok azt mutatják, hogy
diáktársaitól módon azt keresik a bi-
zottságok tagjai, mit tud a vizsgázó,
nem pedig azt, mit nem. Ugyanak-
kor azt látni kell, hogy a vizsgának
ebből a vonásából adódik egy fontos
különbség: a vizsgázó és a kérdező
tanárok között a legtöbb esetben
nincs meg a korábbi személyes kap-
csolat, hiányzik a közös múlt. Emiatt
a diákoknak jóval pontosabban kell
kifejtetniük gondolataikat, nem szá-
míthatnak arra, hogy akkor is meg-

érti őket a kérdező, ha egy kicsit la-
zábban, az órai beszélgetésekre jel-
lemző módon fogalmaznak.

Időcsapdába kerülve

Sokak számára megtévesztő lehet a
tudat, hogy az írásbelit közvetlenül a
tanulmányi időszak végén kell meg-
írni, míg a szóbelire hosszabb felké-
szülési idő jut. Ráadásul ebben az
időszakban már nem kell iskolába,
órákra járni, és a szaktanárok általá-
ban konzultációs lehetőséget (idő-
pontokat) biztosítanak diákjaiknak.
Ez a különbség természetesen nincs
meg a korábban érettségizettek ese-
tében (akik ismétlő, szintemelő vizs-
gát tesznek, és iskolába már nem
járnak), de számukra is fontos, hogy az
írásbeli és a szóbeli
vizsga között megis-
merhetik írásbeli
eredményüket, és en-
nek az ismeretnek a
birtokában fejezhetik
be felkészülésüket.
Igaz, ezután többnyi-
re már nem túlságo-
san sok idő marad a
további felkészülésre:
a tanév rendjétől füg-
gően ez az idő legfel-
jebb egy-két hét le-
het. Ugyanakkor az is
igaz, az írásbeli dol-
gozat hibái rávilágít-
hatnak valamilyen,
jobb esetben még pó-
tolható hiányosságra.
Érdemes jól felhasz-

Lehet-e saját középiskolai tanárom az emelt szintű vizsgabizottság tagja?

A vizsgát szervező intézmény, az OKÉV (Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont) tájékoztatása alapján a válasz: IGEN. Amennyiben egy
szaktanár megfelel a feltételeknek, részt vesz a kötelező felkészítésen, az emelt szintű szaktárgyi bizottság tagja lehet. A bizottságok összeállításá-
sánál és a vizsgabeosztásnál az OKÉV munkatársainak nem feladatuk, hogy figyeljék, összekerül-e tanár és volt tanítványa a vizsgán. Ennek az is
az oka, hogy ez semmiféle összeférhetlenséget nem jelent, illetve kisebb településeken ez már-már óhatatlanul előfordulhat éppen azért, mert
a szervezésnél az egyik fő szempont, hogy a vizsgázónak minél kevesebbet kelljen utaznia. Mindemellett az OKÉV a vizsgák beosztásakor termé-
szetesen igyekszik elkerülni ezt a helyzetet.

nálni ezt az időt, hiszen közepes
eredményért emelt szinten már hét
pluszpont jár.

Az önismeret alapfeltétel

A felkészülésnek természetesen a leg-
fontosabb része a szaktárgyi felkészü-
lés, az eredményes tanulás, de hozzá-
tartozik annak megismerése is, mi tör-

ténik majd a vizsgán, milyen követel-
mények, elvárások alapján és hogyan,
milyen formában és milyen szempont-
ok szerint értékelik a vizsgateljesít-
ményt. S hozzátartozik még valami,
ami a végső eredmény szempontjából
akár döntő is lehet. A vizsgázóknak
meg kell ismerniük önmagukat, fel
kell mérniük képességeiket – nemcsak
tárgyi tudásukat, hanem kommuniká-
ciós készségüket, habitusukat (azt a tu-
lajdonságukat, hogyan képesek viszo-

nyulni egy-egy helyzethez, jelen eset-
ben a vizsgaszituációhoz) is, meg kell
ismerniük személyiségüknek azt a vo-
nását, mennyire képesek megfelelni
egy ilyen kihívásnak, és át kell gondol-
niuk, mit kell még gyakorolniuk, mire
kell ügyelniük ezzel kapcsolatban. Ez
utóbbihoz a legtöbbet az iskolai órák,
felelések segíthettek a tanév során.

OROSZLÁN ÉVA
eva.oroszlan@fisz.hu

Szóbeli gyűjtemények

A 2005-ben – emelt- vagy középszinten –
érettségiző diákok számára szóbeli érettsé-
gi szakkiadványok jelennek meg áprilisban
a FIZS Érettségi, Felvételi, Nyelvvizsga
Szakkiadványok Szerkesztőségének gondo-
zásában. A kiadványok magyar nyelv és iro-
dalomból, történelemből, matematikából,
fizikából, biológiából, közgazdaságtanból,
angol- és német nyelvből a szóbeli vizsga
kidolgozott témaköreit, tételeit tartalmaz-
zák, valamint különböző praktikákkal, gya-
korlati tanácsokkal segítik a szóbeli vizsgá-
ra való felkészülést. A szakkiadványok szer-
zői középiskolai tankönyvszerzők, vezető
szaktanárok. A kiadványokról tájékozódni a
06 1 473-0769-es telefonszámon, illetve
az info@fisz.hu e-mail címen lehet. Továb-
bi információért lapozz a 6. oldalra!

**Olvasd el összeállításunkat, hogy ne érjen meglepetés
a szóbelin >>> 6. oldal**

Véreskező elnökök márpedig nincsenek

A folyosói pletykák megalázóbbnál megalá-
zóbb jelenetekről, igazságtalan osztályza-
tokról, őrlőgő vizsgáztatókról szólnak. Mi
most bebizonyítjuk, hogy a fele sem igaz. Az
általunk megkérdezett érettségi vizsgaelnö-
kök mindannyian tisztában vannak azzal,
mekkora kihívás a diákoknak az új érettségi
rendszer követelményeinek megfelelni. Ér-
demes figyelmesen olvasni a véleményeket,
mert a megszólalók közül bárki vizsgáztathat
majd az emelt szintű érettségin.

KOVÁCS ANDRÁS (Belvárosi Tanoda Ala-
pítványi Gimnázium, Budapest V., ma-
gyar-történelem szakos középiskolai ta-
nár): *Az emelt és a középszintű érettségi között a
tananyag mennyisége, mélysége, valamint a szá-
monkérhető kompetenciák között lényeges eltérés
van. Az emelt szinten többet és jobban kell tudni.
A vizsgán ráadásul a diákon kívül az OKÉV ál-
tal megbízott vizgabizottság tagjai vannak je-
len, összesen hárman. Véleményem szerint jó, ha
a diák tisztában van vele, hogy a vizgabizottság
tagjai elsősorban arra kíváncsiak, hogy mit tud,
nem azt akarják kideríteni, hogy mennyivel keve-
sebbet tud, mint ők. Amit a felkészülés kapcsán
javasolnék, a diák tájékozódjon az OM honlap-
ján (www.om.hu), hogy pontosan mit és hogyan
kell tudnia a vizsgára, mi az, ami egyáltalán
kérdeszhető tőle, gyakorolja, milyen szempontok
szerint kell a feleletét felépítenie.*

RÉPÁSI ERZSÉBET (V. István Közgazda-
sági és Informatikai Szakközépiskola, Sá-
toraljaújhely, magyar–német szakos kö-
zépiskolai tanár): *Az egyetemi tanulmányok*

*folytatásához előnyösebb megoldás az emelt
szint választása. Az idén már a követelményeket
központilag körvonalazzák, így objektívebb ké-
pet kaphatunk a jelöltek tudásáról. Az emelt
szintű szóbelin háromtagú bizottság vizsgáztat,
ebből egy a vizsgaelnök, kettő pedig bizottsági
tag. Valamennyien az adott tantárgy szakembe-
rei. Szorongás ellen javaslom a céltudatos és
rendszeres felkészülést. A jó kommunikációs
képesség kialakítása érdekében szereplési lehető-
ségek kihasználását, mint például a versenyek-
en, rendezvényeken való részvétel. A vizsga-
nap előtti délutánon pihenés, séta a friss leve-
gőn, esetleg sportolási lehetőség teremtése, s ter-
mészetesen jó időbeosztás.*

ÁRKOVICS MIKLÓS (Szent István Mező-
gazdasági és Élelmiszer-ipari Szakképző
Iskola, Székesfehérvár, testnevelés szakos
középiskolai tanár): *Az emelt szint jóval nehe-
zebb, sokkal több tananyagot kell megtanulni.
Az idén minden tárgyból van írásbeli is, ami
szintén nehezíti a vizsgát, főleg idegen nyelvből,
mert több részből áll, és minden résznek egy mi-
nimumszintet el kell érnie. Azért más az emelt
szintű érettségi szóbeli része, mert az egyben fel-
vételi is, ha nem sikerül, akkor az érettségi sem
sikerül. A felkészülést, javaslom, hogy ne az
utolsó pillanatban kezdjék el. Célszerű és bevált
dolog, ha a négy év alatt egyszer az érettségi tár-
gyakból vizsgát tesznek a diákok, amit az évi
jegyben figyelembe is lehet venni. Így a diákok
egy kis rutinnal érkeznek a vizsgára. Ezt mi az
iskolánkban alkalmazzuk, és hatásosnak tűnik.*

KÉRY TAMÁS

Központi Érettségi-vizsga Előkészítő Évfolyamok

Választható képzési formák:

2006-ban érettségizőknek

- Heti egy alkalmas Évfolyam
- Levelező-konzultációs Évfolyam
- Levelező Évfolyam

2007-ben érettségizőknek

- Előszemeszter Évfolyam
- Levelező Előszemeszter Évfolyam

Választható tantárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, biológia, Kémia, Közgazdaságtan, angol, német

Előadók, szemináriumvezetők, szakmai anyagok összeállítói:

- Középiskolai tankönyvszerzők, vezető szaktanárok

Jelentkezés:
06/1 473 07 69,
info@fisz.hu, www.fisz.hu, www.erettsegizo.hu